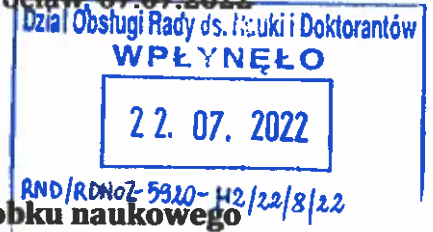

Dr hab. Michał Pomorski
II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Wrocław 07.07.2022

Recenzja osiągnięcia naukowego oraz całokształtu dorobku naukowego
dr n. o zdr. Małgorzaty Stefaniak
do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk
o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu

Przedmiotem recenzji jest stwierdzenie, czy osiągnięcie naukowe Kandydatki: cykl powiązanych tematycznie publikacji pt. „Ocena mentoringu jako nowoczesnej metody dydaktycznej w kształceniu praktycznym studentów położnictwa” odpowiada wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) i stanowi podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Otrzymałem następującą dokumentację:

- Powołanie do pełnienia funkcji recenzenta w komisji habilitacyjnej dr n. o zdr. Małgorzaty Stefaniak na podstawie uchwały nr 146/2022 Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
- Skany 5 artykułów stanowiących cykl publikacji będący podstawą do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego o łącznej wartości bibliometrycznej IF=7,209; MEiN = 460
- Analizę bibliometryczną publikacji autorstwa dr Małgorzaty Stefaniak w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego sygnowaną podpisem Dyrektora Biblioteki Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego mgr Irminy Utraty
- Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny
- Autoferat Kandydatki
- Dyplom doktorski Kandydatki

Po zapoznaniu się, stwierdzam, że otrzymana przez mnie dokumentacja spełnia wymogi formalne i umożliwia wyrażenie opinii na temat możliwości nadania Kandydatce stopnia doktora habilitowanego.

Przebieg pracy naukowo-zawodowej Kandydatki

Dr Małgorzata Stefaniak w ramach studiów stacjonarnych w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, Wydział Nauk o Zdrowiu, w 2010 roku uzyskała stopień licencjata a w 2013 roku magistra na kierunku Położnictwo. W 2013 roku uzyskała też stopień licencjata w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział Nauk Społecznych, na kierunku Pedagogika.

W 2019 r. Kandydatka obroniła z wyróżnieniem pracę doktorską pod tytułem: „Ocena poziomu leptyny w surowicy krwi kobiet rodzących oraz we krwi pępowinowej w ciąży o prawidłowym przebiegu i w wybranych powikłaniach”. Promotorem była prof. dr hab. n. med. Ewa Dmoch-Gajzlerska, a promotorem pomocniczym dr n. farm. Wanda Gajzlerska-Majewska.

W 2020 roku dr Małgorzata Stefaniak uzyskała tytuł specjalisty pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego, a w 2021r. tytuł Master of Business Administration.

Od początku swojej pracy zawodowej Kandydatka zatrudniona jest w Zakładzie Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej Wydziału Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM), aktualnie na stanowisku adiunkta badawczo-dydaktycznego.

Od 2021 r. Kandydatka pełni funkcję eksperta w Agencji Badań Medycznych

Informacja o osiągnięciach naukowych

1. Dane naukometryczne

Na podstawie analizy bibliometrycznej przygotowanej przez Bibliotekę Główną WUM na dzień wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, dr Małgorzata Stefaniak legitymuje się sumaryczną punktacją całego dorobku naukowego na poziomie: IF 25,405 (w tym 5,16 jako listy do redakcji) oraz MEiN: 804.

Punktacja dorobku naukowego po uzyskaniu przez Kandydatkę stopnia doktora nauk o zdrowiu wynosi odpowiednio: IF 13,891 oraz MEiN 680.

Całkowita liczba cytowań wg Web of Science wynosi 21 z autocytowaniami i 18 bez autocytowań, a Indeks Hirscha wg baz Web of Science oraz Scopus wynosi 3.

2. Informacja o publikacjach naukowych

Dr Małgorzata Stefaniak jest autorem lub współautorem 41 prac opublikowanych w recenzowanych czasopismach z czego 14 to prace oryginalne, 15 poglądowe, 4 opisy przypadków oraz 7 listów do redakcji. Prace naukowe opublikowane po uzyskaniu

stopnia doktora to odpowiednio: 8 prac oryginalnych, z czego 5 stanowi cykl habilitacyjny, 1 opis przypadku, 1 praca poglądowa oraz 1 list do redakcji.

Kandydatka jest także redaktorem 1 monografii naukowej, autorem i współautorem 13 rozdziałów w monografiach naukowych oraz 11 streszczeń ze zjazdów, z czego 7 ze zjazdów międzynarodowych.

Warty podkreślenia jest fakt, że w większości wymienionych publikacji Kandydatka jest pierwszym autorem lub odegrała wiodącą rolę w powstaniu współautorskich prac naukowych.

Dr Małgorzata Stefaniak publikowała prace naukowe m.in w takich czasopismach z wysoką wartością IF jak: Tumor Biology, Obesity Facts, PLoS ONE, BMC Medical Education, BMC Nursing.

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest osiągnięcie naukowe pt. „Ocena mentoringu jako nowoczesnej metody dydaktycznej w kształceniu praktycznym studentów położnictwa”.

Jest to cykl 5 powiązanych tematycznie artykułów naukowych o łącznej wartości bibliometrycznej: IF = 7,209; MEiN = 460.

Aktualnie obserwuje się gwałtowny wzrost wymagań wobec kadry medycznej zarówno pod względem posiadanej wiedzy, jak i umiejętności praktycznych. Z tego powodu konieczna jest ciągła modyfikacja programów nauczania w medycznych uczelniach wyższych. Aktualny standard nauczania, oparty na modelu grupowym jest skuteczny w nauczaniu teorii, ale wydaje się niedoskonały w efektywnym zdobywaniu wiedzy praktycznej przez studentów kierunków medycznych.

W omawianym osiągnięciu naukowym kandydatka opisuje wdrożenie i ewaluację innowacyjnego modelu kształcenia praktycznego na kierunku położnictwo opartego o strategię mentoringu. O dojrzałości naukowej dr Małgorzaty Stefaniak świadczy ujęcie tej strategii nauczania w ramy strukturalne, oparte o koncepcję Dedicated Education Unit (DEU). W ramach DEU nauczanie praktyczne odbywa się indywidualnie, pod opieką zatrudnionych w oddziale położnych-mentorów, które wspierane są przez nauczycieli akademickich i kadrę zarządzającą oddziałem.

W pierwszej publikacji z cyklu opisano proces przystosowania modelu DEU a następnie jego wdrożenia w 5 uniwersytetach kształcących położne, w tym w WUM. Następnie dokonano ewaluacji modelu nauczania opartego o DEU przeprowadzając badania jakościowe wśród uczestników (mentorzy, studenci, nauczyciele akademicy) w poszukiwaniu czynników ułatwiających i utrudniających wdrożenie modelu DEU.

Główne wnioski poznawcze wynikające z badania to stwierdzenie braku istotnych barier we wdrożeniu systemu DEU i identyfikacja czynników ułatwiających wdrożenie, jak współpraca, właściwa komunikacja, organizacja zajęć praktycznych oraz stworzenie przyjaznego środowiska uczenia się.

W kolejnej publikacji przedstawiono wdrożenie oraz szczegółowe wyniki ewaluacji modelu kształcenia opartego o DEU w Polsce. Korzystano z metodologii zogniskowanego wywiadu grupowego obejmującego wszystkich uczestników projektu. Wyniki ujawniły czynniki utrudniające wdrożenie systemu DEU w warunkach polskich jak m.in. brak odpowiedniej liczby wyszkolonych mentorów, dodatkowe obciążenie pracą i brak wynagrodzenia mentora. Identyfikacja problemów pozwoliła na stworzenie dostosowanego do warunków polskich, autorskiego programu kształcenia studentów położnictwa w oparciu o mentoring.

Celem następnej pracy było przedstawienie doświadczeń położnych biorących udział w pierwszym w Polsce programie szkoleniowym przygotowującym do roli mentora. Wykazano, że położne widzą korzyści z mentoringu i są zainteresowane kształceniem się w tym kierunku. Poziom zadowolenia z kursu był wysoki, jednak uczestniczki wskazywały na niedostateczne przygotowanie do funkcji mentora. Uzyskane wyniki wskazały na potrzebę organizacji kursów szkoleniowych w Polsce w rozszerzonym zakresie.

Czwarta publikacja skupiała się na ocenie doświadczenia studentów, którzy wzięli udział w nauczaniu praktycznym z zastosowaniem metody mentoringu. Studenci ocenili metodę jako innowacyjną, pozytywnie oceniali współpracę z mentorem, poczucie bycia członkiem zespołu i nabywanie umiejętności w przyjaznym środowisku. Konkluzją tej publikacji jest stwierdzenie, że wykorzystanie metody mentoringu podnosi jakość praktyk zawodowych.

Ostatnia publikacja w cyklu dotyczyła analizy efektywności mentoringu w kształceniu praktycznym na podstawie badania opinii wszystkich uczestników projektu. Wykazano korzystne aspekty mentoringu, jak m.in. indywidualna relacja z mentorem skutkująca większą skutecznością w uczeniu. Według położnych-mentorów metoda znacząco usprawnia proces dydaktyczny.

Cykl artykułów stanowiący osiągnięcie naukowe spójnie przedstawia aspekty związane z założeniami, wdrożeniem i funkcjonowaniem systemu praktycznego kształcenia studentów położnictwa w oparciu o ideę mentoringu. Lepsze kształcenie praktyczne przełoży się nie tylko na lepszą opiekę nad pacjentami, ale także na większą satysfakcję z wykonywanej pracy zarówno dla położnych-mentorów jak i studentów.

Bez wątpienia recenzowane przez mnie osiągnięcie naukowe stanowi znaczny wkład w rozwój praktycznego kształcenia studentów położnictwa.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że cykl publikacji jest wynikiem badań prowadzonych przez Kandydatkę w ramach współpracy międzynarodowej w projekcie pt: "Implementation and evaluation of Dedicated Education Units in Europe" (nr 2015-1-BE02-KA202-012329).

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

O zaangażowaniu naukowym Kandydatki świadczy fakt, że nie ograniczyła ona swojej aktywności publikacyjnej dotyczącej mentoringu w praktycznym kształceniu studentów położnictwa do głównego osiągnięcia naukowego, ale uzupełniła je o monografię, której jest redaktorem naukowym, rozdział w monografii, trzy listy do redakcji oraz jedną pracę poglądową.

Kolejnym obszarem badań naukowych Kandydatki jest ocena poziomu leptyny w surowicy krwi kobiet rodzących oraz we krwi pępowinowej w ciąży o prawidłowym przebiegu i w wybranych powikłaniach. Wyniki badań stanowiły podstawę pracy doktorskiej Kandydatki oraz pięciu prac oryginalnych, których kandydatka jest pierwszym autorem i które opublikowane zostały m.in. w czasopiśmie z wysokim IF.

Kolejne aspekty badawcze to organizacja pracy położnych, organizacja opieki perinatalnej u kobiet z niepełnosprawnością oraz w ciążach powikłanych. Wynikiem prac w tym zakresie jest 17 publikacji, w tym 8 publikacji, w których Kandydatka jest pierwszą autorką, co świadczy o wiodącej roli w ich powstawaniu.

Szeroki zakres zainteresowań naukowych dr Małgorzaty Stefaniak obejmuje też badania nad markerami nowotworów gruczołu piersiowego i narządu rodzonego - 9 publikacji.

Kandydatka jest autorem i współautorem rozdziałów w monografiach naukowych oraz w podręcznikach. Bierze aktywny udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, o czym świadczą liczne doniesienia zjazdowe.

Łączna liczba grantów realizowanych przez Kandydatkę wynosi 9 z czego 3 o charakterze międzynarodowym. Warty podkreślenia jest fakt, że w dwóch aktualnie realizowanych grantach międzynarodowych pełni funkcję członka zespołu projektowego i kierownika projektu. Świadczy to o jej wysokiej randze naukowej na arenie międzynarodowej.

Osiągnięcia naukowe dr Małgorzaty Stefaniak zostały wyróżnione wieloma nagrodami, w tym Nagrodą Naukową Rektora WUM.

Podsumowując powyższe, stwierdzam, że Kandydatka w pełni spełnia kryterium wykazania się istotną aktywnością naukową, w tym międzynarodową współpracą naukową.

5. Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę

Dr Małgorzata Stefaniak realizuje działalność dydaktyczną w WUM prowadząc wykłady, seminaria i ćwiczenia dla studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu na kierunku Położnictwo. Jest promotorem ponad 50 prac dyplomowych studentów kierunku Położnictwo oraz recenzentem 22 studenckich prac dyplomowych. Bierze aktywny udział w pracach Studenckiego Koła Naukowego Położnych.

Działalność organizacyjna obejmuje funkcję opiekuna roku, koordynatora przedmiotów oraz członka Rady Pedagogicznej na kierunku Położnictwo.

Kandydatka wykazała się dużą aktywnością w popularyzacji nauki, między innymi w udzielaniu wywiadów, udziale w kampaniach informacyjnych i promowaniu zawodu położnej.

Podsumowując, osiągnięcie naukowe Kandydatki odpowiada wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U, z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) i w mojej ocenie stanowi podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

Mając na uwadze dużą wartość merytoryczną oraz praktyczną osiągnięcia naukowego dr n. o zdr. Małgorzaty Stefaniak mam zaszczyt przedstawić wniosek Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego i przyznanie Jej stopnia doktora habilitowanego.

Dr hab. Michał Pomorski
II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Dr hab. n. med. Michał Pomorski
Specjalista ginekologii i położnictwa
1846353